

OYDAN YOKSUN HİSSE SENETLERİ

Sevilay EROĞLU, Mehtap ULUKUŞ (**)

ÖZET

İmтиyازlı hisse senetleri çoğulukla oy hakkı olmayan hisse senetlerinin bir türüdür. Sahibine kâr payı dağıtımında imtiyaz hakkı ve aynı zamanda da zarar edilen yıllarda kâr payı dağıtımını garanti etmektedir. Burada dikkat çeken, Almanya'da işletmelerin zarar ettikleri yıllarda ödeme taahütünde bulundukları imtiyaz tutarının bir kısmını veya tamamını ödeyemedikleri durumda oy hakkının yeniden canlanmasıdır.

Türkiye'de oy hakkı olmayan imtiyazlı hisse senetlerinin işletmeler tarafından ihracına yeni izin verilmiştir. Türkiye'de de oy hakkı olmayan hisse senetleri sahiplerine, kâr payı üzerinde imtiyaz hakkı tanınmıştır. Ancak bu imtiyazlı senetlerin sahiplerinin kâr dağıtımında hangi nitelikte imtiyazlı hakka sahip olacakları açık değildir.

Giriş

"Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına, Bankalar Kanunu-nun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 35 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname-nin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun" ile (K.No.3794; Kabul Tarihi: 29.4.1992; R.G.,S. 21227, s. 1-14) 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda değişiklikler yapılmıştır.

Bu düzenlemenin sonucu olarak Sermaye Piyasası K.'na eklenen m.14/A ile anonim ortaklıkların "Oydan Yoksun Hisse Senedi" ihraç edebilmeleri mümkün hale getirilmiştir.

Çalışmada Oydan Yoksun Hisse Senetlerinin özellikleri incelenmiş; bu inceleme katılma intifa senetleri ve tahviller ile "oydan yoksun hisse senetlerinin karşılaşılması, ayrıca Federal Alman Hukuku'nda "oydan yoksun hisse senetleri" konusunda yapılan düzenleme ile Türk Hukukundaki düzenlemenin incelenmesi şeklinde gerçekleştirılmıştır.

(**) Araş.Gör., D.E.Ü. İ.I.B.F., İşletme Bölümü

I. OYDAN YOKSUN HİSSE SENETLERİNİN YARATILMA NEDENLERİ

Sermaye piyasasını düzenlemek amacıyla yürürlükte bulunan 2499 K.no'lu Sermaye Piyasası K.'nun 1.m.'sine göre bu kanunun amacı "halkın iktisadi kalkınmaya etkin ve yaygın bir şekilde katılmasını sağlamak"tır.

Bu amaç, çeşitli tasarruf kitle ve gruplarının durum ve arzularına uygun sermaye piyasası araçlarını uygulamaya sokmakla gerçekleştirilebileceğinden, çeşitli türde menkul kıymetlerin yaratılması ve tanıtılması bir zorunluluk halinde belirmiştir (GÜNAL, 1984:114).

Oydan yoksun hisse senetleri Türk Hukukunda bu anlayışın sonucu ortaya çıkan bir menkul kıymettir.

İşletme ekonomisi açısından konu incelenecək olursa anonim ortaklık için çok kere en yararlı yatırım, özkaynaklarından yaptığı yatırımıdır. Fakat özkaynaklar sermaye ve yedek akçeler ile sınırlı olduğu için kullanılma olanakları da sınırlıdır. Çünkü paysahiplerinden yeniden sermaye taahhüdünde bulunmalarını veya eski taahhütlerini artırmalarını istemek TTKM.388/I'e göre ortaklar genel kurulunu oybirliği ile vermiş oldukları bir kararı gerektirdiğinden her zaman başarılı sonuçlar vermeyebilir.

Böylece ortaklığa özkaynak sağlayan, aynı zamanda ortaklıktaki oy dengesini de bozmayan finansman aracı yaratılması zorunluluğunun sonucu olarak -katılma intifa senetlerinden sonra- oydan yoksun hisse senetleri yaratılmıştır.

II. OYDAN YOKSUN HİSSE SENETLERİNİN ÖZELLİKLERİ

A. Genel Olarak

Hisse senedi, bir anonim ortaklığın sermayesinin birbirine eşit paylarından bir parçasını temsil eden ve kanuni şekil şartlarına uygun olarak düzenlenen, hukuki kıymetli evrak niteliğinde bir belgedir.

Hisse senetlerinin temel özelliği ortaklık sermayesinin belirli bir kısmını temsil etmesi nedeniyle ortakları açısından onlara sürekli getiri ve anonim şirkete ortak olma olanağını sağlayan bir belge, ortaklık açısından ise, özkaynak niteliğinde finansman sağlayan bir araç olmasıdır (ULUSOY, 1984:62).

Hisse senetleri ortaklıkla ilgili,

- Ortaklık kârından pay alma hakkı (TTKm.533),
- Ortaklığın yönetimine katılma ve oy kullanma hakkı (TTKm.373 vd.),
- Yeni pay alma hakkı (TTKm.394),
- Tasfiye bakiyesine katılma hakkı (TTKm.447),

- Ortaklığın faaliyetleri hakkında bilgi alma hakkı (TTKm.362, 363) sağlarlar.

TTKm.373, f.1,c.1'e göre "Her hisse senedi en az bir rey hakkı verir. "Bu düzenlemeye göre TTK anonim ortaklıkların oydan yoksun hisse senedi ihraç edebilmelerini açıkça olmasa dahi örtülü bir biçimde reddetmiştir (TEOMAN, 1978:211). Ancak TEKİNALP bu yorumu benimsememekte, "Türk-İsviçre sisteminde oysuz pay senetlerinin düzenlenmediğini, ancak düzenlenmemiş bulunma nedeni ile oysuz pay senetlerinin bu sistemde kabul edilmediğini ileri sürmenin sadece dayanaksız bir varsayımda bulunmak anlamına geldiğini" belirtmektedir (TEKİNALP, 1971:311).

Görüşümüzce, TTKm.373,f.1,c.1 hükmü emredici bir hükümdür; yani aksi kararlaştırılamaz. Çünkü m.373,f.1'in tamamına bakıldığından hisse senetlerinin maliklerine vereceği oy hakkının sayısının esas sözleşme ile belirlenebilceğinin, ancak "Her hisse senedi en az bir rey hakkı verir" ilkesinden vazgeçilemeyeceğinin belirtildiği görülmektedir. Bu durumda TTK hükümlerine dayanılarak oy hakkı vermeyen hisse senedi çıkarılması mümkün değildir. Ancak Sermaye Piyasası Kanunu TTK karşısında özel kanun niteliğini taşır. Özel kanun düzenlediği alanlarda genel kanunun hükümlerinin uygulanmasına engel olur (EDİS, 1833:173). Bu nedenle Sermaye Piyasası K., anonim şirketlerin oydan yoksun hisse senedi ihraç edebilmelerini öngörmüş olduğu için bu düzenleme Sermaye Piyasası K.'na tabi anonim şirketlerde TTKm.373,f.1 hükmünün uygulanmasına engel olacaktır.

Sermaye Piyasası K.m.14/A'ya göre anonim ortaklıkların oy hakkından yoksun hisse senedi ihraç edebilmeleri ve bunları halka arz edebilmeleri için bu hususu esas sözleşmelerinde öngörmeleri gerekmektedir.

Ayrıca m.14/A'da oydan yoksun payların kâr payı imtiyazı sağlanarak

çıkarılabileceği öngörlülmüşür; ancak bu imtiyazın niteliği belirtilmemiştir.

m.14/A'nın 2.f.'sında ise oydan yoksun payların ihracı ve bunların sermaye içindeki oranının; bu payları temsil eden hisse senetlerine kâr payı dağıtımda tanınacak imtiyazın mahiyet ve oranının; senetlerin şekil kapsam ve türünün; kâr payı imtiyazı dışındaki pay sahipliği haklarında tanınabilecek diğer imtiyazlar ve bunların kullanım esaslarının; bu senetlerin halka arz, satış ve usulерinin Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirleneceği öngörlülmüşür.

B. Federal Alman Hukukunda Oydan Yoksun Hisse Senetleri

F. Alman Hukukunda da kural Türk Hukukundaki gibi, her pay sahibinin oy hakkına sahip olmasıdır. Fakat finansman ihtiyacı için oydan yoksun imtiyazlı hisse senedi çıkarılması mümkündür (Alm.POK δ. 139 vd.)

F. Alman Hukukunda esas sözleşme ile hisse senetlerinin çeşitli haklarla -imtiyazlı olarak - çıkarılması öngörlülebilir. Böylece imtiyazlı ve imtiyazsız hisse senetleri söz konusu olur. Bazı payların diğerlerinden daha az hak vermesi ve tanınan bir yarara karşılık başka bir hakkın senede bağlanmaması da söz konusu olabilir. Örneğin kârda imtiyaz sağlanan bir hisse senedine oy hakkı verilmeyebilir. Oydan yoksun imtiyazlı hisse senetleri oy hakkı vermedikleri için anonim ortaklığın yabancılışmasını önlemektedirler (HUECK, 1983:230; SÜCHTING, 1989:102).

Alm.POK s. 139,f.1 oydan yoksun payların kârda kümülatif imtiyaza sahip olacaklarını öngörmüştür. Yani bir yıl kâr elde edilememesi nedeni ile dağıtım yapılamadığı için, izleyen yıl elde edilen kârin ilk önce, bu nitelikte imtiyaza sahip olan paylara verilmesi, bu nitelikteki paylar, esas sözleşmede öngörlülmüş olan kârlarını aldıktan sonra geri kalanın genel dağıtıma tabi tutulması şeklinde bir imtiyaz öngörlülmüşür. Yine Alm.POK δ.140, f.2'de imtiyazlı tutarın ödenmediği yıllarda oy hakkının yeniden canlanacağı öngörlülmüşür (SÜCHTING, 1989:102).

C. Oydan Yoksun Hisse Senetlerinin Katılma İntifa Senetleri ile Karşılaştırılması

13 Kasım 1983 tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanan bir Tebliğ ile (Katılma İntifa Senetleri İhracına İlişkin Esaslar, Seri III, No:1, R.G., S. 18220, s.36-42) Katılma İntifa Senetleri (KİS) düzenlenmiştir.

KİS'ler kuruluştan sonra anonim ortaklıklar tarafından çıkarılan ve nakit

karşılığı verilen intifa senetleridir.

TTK'da düzenlenmiş olan intifa senetleri ise nakit karşılığı çıkarılmazlar. TTKm.402/I'e göre "Genel kurul kararıyla, esas sözleşme gereğince veya esas sözleşmeyi değiştirerek, bedeli itfa olunan payların sahipleri, alacaklılar, kurucular veya bunlara benzer bir sebeple ortaklığa ilgili olanlar lehine intifa senetleri ihdasına karar verilebilir."

Böylece TTK'ya göre intifa senetleri kanunda sınırlı olarak sayılan kişiler lehine nakit karşılığı olmaksızın, örneğin kuruculara, kuruluşta harcamiş oldukları emek nedeniyle verilebilir.

Nitekim, TTK'nın bu düzenlemesi nedeniyle hukuk sistemimizde nakit karşılığı intifa senedi çıkarılmasının mümkün olup olmadığı tartışma konusu olmuştur (Bu konuda bkz. TEKİNALP, 1971:309-311 ;TEOMAN, 1978:211 ;GÜNAL, 1984:115).

Oydan yoksun hisse senetlerine benzer bir durum yaratmak amacıyla düzenlenmiş olan KİS'ler de hisse senetleri gibi ortaklık sermayesinin belirli bir kısmını temsil eder ve bu nedenle ortaklara sürekli getiri sağlar; ortaklık açısından da yine hisse senetleri gibi özkaynak niteliğinde finansman sağlayan bir araçtır. Ancak KİS'ler oydan yoksun hisse senetlerinin sağladığı tüm hakları vermezler. Şöyleden:

Oydan yoksun hisse senetleri ortaklığa ilgili,

- Ortaklık kârından imtiyazlı pay alma hakkı (SPKm.14/A),

- Yeni pay alma hakkı (TTKm.394),

- Tasfiye bakiyesine katılma hakkı (TTKm.447),

- Ortaklığun faaliyetleri hakkında bilgi alma hakkı (TTKm. 362,363)

- Oy hakkı dışında genel kurula katılma, genel kurul kararları hakkında iptal davası açma hakkı (TTKm.360,381) gibi yönetimsel haklar sağlarlar.

KİS'ler ise sahiplerine bu sayılanlardan genel kurula katılma ve genel kurul kararlarına karşı iptal davası açma hakkı gibi yönetimsel haklar dışında tüm hakları sağlarlar (Seri III, No:1,m.5,m.15,m.2/I).

Böylece KİS'ler hisse senetleri ile karşılaşıldığında paydaş yapısının değişmemesi nedeniyle KİS'lerin işletme yönünden avantajı ortaya çıkmaktadır (BESTMANN / BEYER, 1989:119). Çünkü bu senetler oy hakkı sağlamamaktadırlar. Ancak KİS'ler bu açıdan oydan yoksun hisse senetleri ile karşılaşıldığında, bu iki sermaye piyasası aracının da oy hakkı sağlamaması nedeniyle halka açılmak istemeyen aile anonim ortaklılarının, özsermaye sağlamalarına olanak vereceği sonucuna varılır.

KİS'ler oydan yoksun hisse senetlerine kıyasla anonim ortaklıları esas sermayenin artırılmasına ilişkin ağır ve uzun zaman gerektiren hükümlerden kurtarır. Çünkü yeni hisse senedi ihraç etmek isteyen bir anonim ortaklık sermaye artırımına gitmek zorundadır. Ancak kayıtlı sermaye sistemini kabul eden ortaklıklar kabul ettikleri kayıtlı sermaye limiti doluncaya kadar sadece yönetim kurulu kararıyla sermaye artırımı yapabilirler. Bu şekilde hisse senedi ihracı TTK'nın esas sermayenin artırılmasına ilişkin hükümlerine tabi degildir (SPKm.12).

KİS'lerin özsermaye üzerinde kaldırıcı etkisinden söz edilebilir (SÜCHTING, 1989:102). Yabancı sermayenin artan katkısıyla, özsermayenin rantabilitesinin yükselmesi kaldırıcı etkisi olarak tanımlanır (BEYER/ BESTMANN, 1989:181). Bu sonuç sadece toplam sermaye rantabilitesi ve yabancı sermaye faizi arasında pozitif bir fark oluşturması koşuluyla etkilidir.

İşletmelerin KİS'leri ihraç ederek özsermaye üzerinde kaldırıcı etkisi yarattıkları sonucuna şu yolla varılabilir:

Bilindiği gibi işletmelerin yıl boyunca elde ettikleri gelir, üretim hacmi ile birim ürün fiyatının çarpımına eşittir.

$$\text{Toplam Gelir} = \text{Üretim Hacmi} \times \text{Fiyat}$$

$$\text{TG} = P \times Q$$

Yatırılan sermayenin bir birimine karşılık gelen kazancı rantabilite olarak tanımlarsak (BUSSE,1991:232), toplam sermaye rantabilitesi:

Kâr
TSR- $\frac{\text{Kâr}}{\text{C}}$ X 100'dür.

Burada \bar{C} , Toplam Sermaye $\bar{C} =$ (Yabancı Sermaye + Özsermaye) şeklinde gösterilmektedir.

İşletmenin gelirini artırabilmesi genellikle üretim hacmini artırmasına bağlıdır. Çünkü serbest rekabet ortamında işletmeler fiyat üzerinde fazla bir değişiklik yapamazlar. Üretim hacmi artan işletme daha fazla gelir, yani kâr elde eder. İşletme kârının yükselmesi ise kaldıraç etkisi yaparak özsermaye rantabilitesinin yükselmesine neden olacaktır.

Bu sonuç ekonomik açıdan K.I.S.lerin öz sermaye ve yabancı sermaye arasında yer alan bir finansal varlık türü olmasından kaynaklanmaktadır.

K.I.S. ler imtiyazlı hisse senetleriyle de önemli benzerlikler göstermektedirler (SÜCHTING, 1989: 102-106). İmtiyazlı hisse senetleri de hukuksal açıdan öz sermaye alanında düzenlenmekle birlikte, ekonomik açıdan yapıları öz sermaye ile yabancı sermaye arasında değerlendirilmektedir. Bu nedenle de imtiyazlı hisse senetleri için de yukarıda belirtilen özellik aynen geçerli olmaktadır (SÜCHTING, 1989: 103 ; 417-418).

Türk Hukuk sistemimize göre oydan yoksun hisse senetlerinin Tebliğ ile düzenlenmesinin mümkün olmaması nedeniyle Sermaye Piyasası Kurulu tarafından aynı sonuca ulaşmak amacıyla katılma intifa senetleri yaratılmıştır. Ancak KİS'ler uygulamada tasarruf kitleleri tarafından benimsenmemiştir. Bunun nedenleri şöyle sıralanabilir:

- Ülkemizde sermaye piyasası henüz gelişmemiştir,
- 3794 no'lu K.'la değişik Sermaye Piyasası K'muzda ve F.Alman Hukuğu'nda oydan yoksun hisse senetlerine oydan yoksun olmalarının karşılığı kârdan imtiyaz tanınmıştır. Oysa ülkemizde KİS'ler düzenlenirken KİS sahipleri pay sahiplerine oranla kârda aynalıkla hale getirilmemiş, sadece esas sözleşme ile KİS sahiplerine kârda imtiyaz sağlanabileceği belirtilmiştir (Seri III, No: 1, m.15).

D-Oydan Yoksun Hisse Senetlerinin Tahviller ile Karşılaştırılması

TTKm.420'de tahvil şöyle tanımlanmıştır:

"Anonim ortaklıkların ödünç para bulmak için itibari kıymetleri eşit ve ibareleri aynı olmak üzere çıkardıkları borç senetlerine tahvil denir."

Tahviller, ihraç eden ortaklık ister kâr, ister zarar etsin daima -kâra iştiraklı tahviller hariç- sabit oranda gelir sağlarlar; bütün tahviller borç senedi nitelğini taşırlar. Tahvil hamili tahvili çıkarılan kuruluşun uzun vadeli alacaklısıdır. Tahvil hamilinin bir ortaklığı kullandığı sermaye yabancı sermayedir. Oydan yoksun hisse senetleri ise bir mülkiyet senedidir. Oydan yoksun hisse senedi sahibi, oy hakkı veren hisse senedi sahibi gibi ortaklığın belli bir oranda sahibidir, kullandığı sermaye öz sermayedir.

Tahvil hamili ortaklığın aktifi üzerinde alacağından başka hiçbir hakka sahip değildir; ortaklığın yönetimine katılamaz. Oydan yoksun hisse senedi sahipleri ise oy hakkı dışında genel kurula katılma, öneride bulunma, bilgi alma, iptal davası açma gibi tüm yönetimsel haklara sahiptirler.

Tahvilde kesin bir vade vardır. Bu vade sonunda tahvil hamiliyle ortaklık arasındaki hukuki ilişki sona erer. Oydan yoksun hisse senedinde ise vade olmadığı gibi, oydan yoksun hisse senedi hamiliyle ortaklık arasındaki hukuki ilişki kural olarak sonsuzdur; sadece oydan yoksun hisse senedinin hamili değişebilir.

Oydan yoksun hisse senetleri yalnız anonim ortaklıklar tarafından ihraç edilebilmelerine karşılık, tahviller anonim ortaklıklar dışında devlet, belediyeler gibi tüzel kişiliğe sahip kamu kuruluşları tarafından da çıkarılabilirler.

Tahviller bir itfa planı dahilinde itfa edilirler; yani geri ödenirler. Oydan yoksun hisse senetlerinde prensip itibariyle itfa söz konusu değildir. Ancak ihtiyacı olarak oydan yoksun hisse senetlerinin bir bölümü itfa edilebilir ki bunun anlamı ortaklık esas sermayesinin azaltılmasıdır. Oydan yoksun hisse senetleri ve diğer hisse senetlerinin tamamen itfası ise ortaklığın tasfiyesi demektir.

Mevzuatımıza Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: II, 7 No'lu Tebliği ile (R.G.18220/13.11.1983) "Kâra İştiraklı Tahvil" getirilmiş bulunmaktadır. Tebliğde göre kâra iştiraklı tahvillerde kâr payı üç türlü öngörülebilir:

- Tahvile belirli bir faiz ve buna ek olarak yine belli bir kâr payı öngörlülebilir.
- Sadece kâr payı verilmekle birlikte, bunun belli bir faiz yüzdesinden aşağı olmayacağı öngörlülebilir.

- Herhangi bir faiz öngörlülmeksızın, sadece kârdan pay oranı öngörlümesi. Bu tip tahviller oydan yoksun hisse senetlerine benzemektedirler. Ancak sırf kâra katılma hakkı veren tahvillerin sahipleri, oy hakkından yoksun olmalarına karşılık, öncelikle ortaklığın dağıtılabılır kârından değil brüt kârından pay almaktadırlar. İkinci olarak ortaklığa verdikleri ana para için, ortaklık alacaklısı sıfatına sahiptirler ve ortaklık malvarlığı üzerindeki hakları pay sahiplerinin haklarından önce gelir. Üçüncü olarak bu alacak, güvence altına alınabilir, kişisel veya nesnel güvence verilebilir. Oydan yoksun hisse senetleri için ise böyle bir durum söz konusu olamaz (İMREGÜN, 1989: 429).

III-SONUÇ

TTK oy hakkı vermeyen hisse senedi ihracını yasakladığı için Tebliğle yapılan bir düzenlemeyle KİS'ler düzenlenmiştir. Ancak, sermaye piyasasının henüz ülkemizde gelişmemiş olması, KİS sahiplerine oydan yoksun olmalarının karşılığı olarak kârdan imtiyaz tanınmamış olması gibi nedenlerle KİS'ler tasarruf sahipleri tarafından benimsenmemiştir.

"Sermaye piyasası araçlarına yeni bir enstrüman katmak, yönetimin ele geçirilmesi ihtimali nedeniyle halka açılmak istemeyen ortaklıklar halka açılmaya teşvik etmek amacıyla" Sermaye Piyasası K.'nda 3794 no'lu K.'la "Oydan Yoksun Paylar" adı altında yeni bir sermaye piyasası aracı düzenlenmiştir (3794 no'lu K.'un 13.m.'sinin gerekçesinden).

Oy hakkından yoksun hisse senetlerinde pay sahiplerine oydan yoksun olmalarının karşılığı olarak kârda imtiyaz tanınmıştır. Bu özellik, sadece kâr elde etmek amacıyla olup da yönetime katılmayı arzu etmeyen kitlelerini oydan yoksun hisse senetlerine çekebilir. Ancak F.Alman Hukuku'nda olduğu gibi imtiyazlı tutarın ödenmediği yıllarda oy hakkının yeniden canlanması imkanının çıkarılacak bir tebliğle düzenlenmesi yerinde olacaktır.

EKONOMİK ÖZELLİKLER AÇISINDAN KARŞILAŞTIRMA

HİSSE SENEDİ

İNTİFA SENEDİ

TAHVİL (OBLİGASYON)

Hisse senedi sahibi şirketin ortağıdır.
Ödenen tutar şirketin özsermayesidir.

İntifa senedi sahibi şirketin alacaklısıdır. Ödenen tutarlar vergi hukuğu açısından yabancı sermaye, ekonomi ve muhasebeleştirme açısından ise özsermayedir.

Tahvil sahibi şirketin alacaklısıdır. Ödenen tutar şirket için yabancı sermayedir.

Hisse senedi sahibi kârdan bir bölüm üzerinde hakka sahiptir.

İntifa senedi sahibi kısmen minimum kâr payı ile sabit faize veya sürekli ek temettü dağıtımı şeklinde olası değişken faizlerin ilavesiyle teminat altına alınan haklara sahiptir.

Tahvil sahibi sabit faiz üzerinde hakka, bunulla birlikte sabit bir gelire de sahiptir.

Hisse senedi sahibi oy hakkına sahiptir.

İntifa senedi sahibi oy hakkına sahip değildir.

Tahvil sahibi oy hakkına sahip değildir.

Kâr payı şirketin elde ettiği geliri gösterir.

Vergi hukuku açısından intifa senetleri yabancı sermaye olarak gösterilirse intifa senetlerinin faizlendirilmesi (kâr payı dağıtımı) vergi açısından işletme gideri (masraf) olarak deftere kaydedilir. Bunun için koşul, işletmenin tasfiye kazancına katılım olmamasıdır.

Faizler şirket için işletme gideridir.

Özsermaye ilişkisi sermaye koyan tarafından tek taraflı olarak değiştirilemez.

İntifa hakkı sahibi tarafından tek taraflı olarak sona erdirilemez.

Talep hakları belirli bir zaman kesitinde kullanılmaktadır.

Sermayenin geri ödenmesi yoktur.

Sermayenin geri ödenmesi şirket tarafından dikkate alınabilir veya zamanla sabitleşir (her intifa sene-dinin süresine göre)

Belli zaman kesitine denk gelen talep haklarına karşın, tahvil sahibi belirli bir zaman kesitinde geri ödeme hakkına sahiptir.

ZUSAMMENFASSUNG

Vorzugsaktien sind Aktien besonderer Gattung, die häufig kein Stimmrecht haben. Sie garantieren ihren Inhabern einen Dividendenanspruch in Verlust Jahren. Es ist hier bemerkenswert, dass in Deutschland das Stimmrecht bei dieser Aktien wieder auflebt, wenn der Vorzugsbetrag in einem Jahr nicht oder nicht vollständig gezahlt wurde.

Es ist neu gestattet, dass die Gesellschaften in der Türkei die Vorzugsaktien ohne Stimmrecht emittieren können. Auch in der Türkei reaumen diese Vorzugsaktien ihrem Inhaber einen besonderen Anspruch auf Dividende ein. Aber es ist nicht ganz offen, welche Vorrrechte diese Vorzugsaktionäre in der Gewinnverteilung erhalten.

KAYNAKÇA

BEYER, Tilo/HORST, Habil; "Finanzlexikon", 2.Auf., Verlag Franz Vahlen GmbH, München 1989.

BUSSE, Franz-Joseph ; "Grundlagen der betrieblichen Finanzwirtschaft", 2.Auf., R.Oldenbourg Verlag GmbH, München 1991.

EDİS, Seyfullah; "Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri", Ankara 1983.

GÜNAL, Vural; "Katılma İntifa Senetleri", Türkiye'de Sermaye Piyasası-Araçlar ve Kuruşlar-Seminer Tebliğleri, İstanbul 1984.

HUECK, Götz; "Gesellschaftsrecht ein Studienbuch von" 18.Auf, München 1984.

İMREGÜN, Oğuz ; "Anonim Ortaklıklar", İstanbul 1989.

KARSLI, Muharrem ; "Sermaye Piyasası-Borsa-Menkul Kıymetler", İstanbul 1989.

SEICHT, Gerhard; "Gesellschaftsrecht", 18.Auf., München 1989.

SÜCHTING, Joachim ; "Finanzmanagement", Auf., Wiesbaden 1989.

TEKİNALP, Ünal ; "Katılma İntifa Senetleri", BATİDER, C.7, S.3 1971.

